







**М**Ы ПРЫВЫКЛИ ўжо да гэтай ліры з народным наддасам замест струн: «БССР — 50». Пад гэтай эмблемай праводзіліся агляды мастацтваў самадзейнасці ў гарадах і сельскіх нашай рэспублікі, яна была сімвалам Усеагульнага фестывалю мастацтваў і опернага мастацтва і рэспубліканскага фестывалю прафесійнага мастацтва, яе можна ўбачыць на друкаваных праграмах розных канцэртаў. Гэта эмблема азначае, што тая ці іншая падае ў музычным жыцці прысвечана юбілею БССР.

І вось яна зноў ўпрыгожыла канцэртныя залы многіх гарадоў Беларусі. Сёння побач з лірай можна прачытаць словы: «Усеагульны фестываль эстраднага мастацтва».

Відаць, пама зараз чалавек, які б не любіў мастацтва эстрады. Нехта з нас можа не разумець дыктаў, але затое любіць эсканцэнтрычныя танцы або захалцёна спрытнасцю ілюзіяністаў. Тая ўжо разнастайнасць эстрадных жанраў: ад песні, якая нам будавае і жыць памагае, да пластычнага эцюда, ад палітычнага памфлету да вакальна-інструментальнага аркестраў, ад панімаў да старажытнага рамансу. Тут кожны можа знайсці нумар па душы, можа знайсці «свой» жанр. Эстрада прадстаўляе нам права выбіраць, выбіраць па густу, па настрою, па характару. Гэта ўжо робіць нас актыўнымі саўдзельнікамі канцэрта. Мы як бы самі падбіраем ключ да эстраднай праграмы, і гэты ключ адпавядае імёна нашай індывідуальнасці.

Мабыць, мы не памыліся, калі скажам, што кожны канцэрт варуе ў рады стальных прыхільнасці эстрады новых і новых аматараў гэтага мастацтва. Асабліва, калі канцэрт — фестывальны.

Сёння сустракаюцца ў Мінску Масква і Талін, Рига і Ашхабад, Кіеў і Бану. Братні рэспублікі прысялоўны сваіх артыстаў, каб павіншаваць Беларусь з юбілеем, каб разам з намі адзначыць гэтую слаўную дату. Беларусь уявіць лепшых майстроў савецкай эстрады, лепшых эстрадных калектываў краіны. Тут прадстаўлены ўсе жанры, усе кірункі эстраднага мастацтва: эстрады танцаў і арыгінальных жанраў, біт-групы тыпу мінскай «Ар-біта-67», вялікія аркестры, вакалісты самых розных школ. Тут прадстаўлена ўся эстрада, імёна тая, якая можа адпавядаць любою, самаму дараваўшаму густу.

Так, нас яшчэ чакаюць вясёлыя вечары. Але ўжо адрыццё фестывалю паказала, што эстрада цалер убагачана змястоўным рэпертуарам. Кожны выканаўца, кожны калектыў стараецца быць больш сучасным, стараецца паспяваць за новым, сённяшнім рытмам нашага жыцця. Зорак савецкай эстрады мы бачылі ў Мінску і раней. Аднак сёння яны зазіраюць па-новаму, у новым, жыццё не бачым раней сучаснага талентаў.

Заслужаны артыст Аджарскай АССР Гарольд Пірхалава так адгукнуўся аб ідэі правядзення фестывалю:

— Гэта проста залатая думка ў Беларусь цудоўны глядач. І для нас высокі гонар выступіць перад ім напярэдадні нашага нацыянальнага свята.

Да гэтых слоў можна дадаць, што арганізацыя фестывалю ў Мінску — гэта, на наш погляд, і прызнанне таго ўкладу, які ўнеслі беларускія артысты ў развіццё ўсёй савецкай эстрады. А беларуская эстрада зрабіла за апошнія некалькі гадоў прыкметны крок наперад. Успомнім хоць бы, з якім уздымам сустракаюцца слухачы Урала і Узбекістана, Сібіры і Прыбалтыі выступілі эстраднага аркестра Беларускага радыё і тэлебачання пад кіраўніцтвам Барыса Райскага, ансамбля «Лявоніха» і чымбальных дуетаў. Яны папулярнасцю карыстаюцца песні і аркестравыя творы У. Алоўнікава, Н. Сакалоўскага, Л. Глебава, Н. Лучанца, Я. Грышманна. Зусім нядаўна мы даведваліся аб тым, што малады беларускі спя-



Жаночыя група Эстонскага эстраднага ансамбля «Лайн».

## ФЕСТИВАЛЬ ЗОРАК І СУЗОР'ЯЎ

вак Аскольд Сухін заваяваў залаты медаль на конкурсе вакалістаў на Сусветным фестывалю моладзі і студэнтаў у Сафіі. І, нарэшце, літаральна сёння, на Міжнародным конкурсе эстрадных песні ў польскім горадзе Сопале вакалістаў нашай краіны прадстаўляе заслужаны артыст БССР Віктар Вуячыч.

У кожнага калектыву, кожнага выканаўцы ёсць сваё творчае аблічча, ёсць і тое, што ў артыстычным асяроддзі называюць «візітнай карткай». Калі гаварыць пра першы канцэрт фестывалю, які адбыўся 20 жніўня ў канцэртнай зале Беларускай дзяржаўнай філармоніі, дык «візітнай карткай» выклікала ўвагу гледацкае захваленне. Гледачы чысла сустракалі гэтых, радуючыся выдатнай падае ў культурным жыцці рэспублікі.

Артыстаў вітаў старшыня арганізацыі фестывалю намеснік міністра культуры БССР Ю. Міхневіч. Зала сустраля дружымі вядолакмі яго пажаданне ўдзяльнага фестывальнага агляду «моцных крылаў і высокага палёту».

Між іншым, свабодных месцаў у філарманічнай зале не было. Прадстаўніцы прэсы вымушаны былі задавальняцца на гэты раз самымі «высокімі» месцамі — на галёрцы. Билеты на фестывальныя канцэрты ў нашым горадзе раскуплены — аніпазіт забасцелі.

Святочны настрой усхалываў, відаць, і народную артыстку РСФСР Клаўдзію Іванаву Шульжэнка.

— Гэтыя дні можна назваць святам эстраднага мастацтва ў Беларусі. Мы рады, што пачынаюцца гэтыя дні ўсіх нашых жанраў і баявых падразаўляльнасцяў... Я назвала б фестываль — фестываль зорак і сузор'яў, бо на канцэртным небасхіле Беларусі вы сустрэнеце і добра вядомыя нам імёны, і адрыццё ад сябе новых прадстаўніц эстраднага жанру... З мінчанамі мы даўна сябры. Спадзяюся, што жніўень 1968 года будзе ўспісным у біяграфію нашай дружбы як адна з самых яркіх старонак іх рэспублікі.

Канцэрт, які пачаўся пасля народнай афіцыйнай часткі, пацвердзіў і спраўдзіў усё спадзяванні гледачоў. Было вясела, дасціпа, цікава ўсё на сцэнічных падмоствах.

За тры фестывальныя дні адбылося каля трыццаці канцэртаў у розных гарадах рэспублікі. Іх паглядзела больш як 20 тысяч чалавек.

З вялікай радасцю 21 жніўня мінчане сустраціліся ў Клаўдзію Шульжэнка, якая выступіла ў канцэртнай зале філармоніі з сольным канцэртам. Працоўныя Гомеля прымаюць Магдаўну Іванаву і аркестр «Букурыя»; перад жыхарамі Віцебска выступала эстрадная група талдыжскіх артыстаў. Махмуд Эсамбаев з вялікім поспехам даў некалькі канцэртаў у Брэсце, а эстонскі ансамбль «Лайн» выступіў перад бабруйчанамі. Перад аматарамі эстрады ў Слуцку з поспехам выступіў майстар арыгінальнага жанру Аруццон Акапяна, а рыжскія эстрады аркестр быў цэпа прыняты ў Гродна.

Усё больш і больш беларускіх гледачоў знаёміцца з майстэрствам лепшых артыстаў савецкай эстрады. Фестываль зорак і сузор'яў працягваецца.

гена Глебава «Дом». Гэта складана твор з тонка распрацаванай мелодыяй і разумным, глыбокім тэкстам. Перадаць гэты настрой Нэллі Багуслаўскай даламо чужае суправаджэнне ансамбля «Ар-біта-67».

Арыгінальна, яркую і запамінальную «візітную картку» прадставіў гледачам эстонскі ансамбль «Лайн». Эсканцэнтрычны пачатак, пабудаваны на спалучэнні танца, вакалу і інструментальнай музыкі, спадабаўся, відаць, усім. Эстонцы ўмеюць аб'ядноўваць і сучасныя джазавыя мелодыі, і традыцыйнае народнае спяванне без акампаменту, і апрацоўку класічных твораў («Турэцкі марш» Мопарта).

Вось што сказаў нам у антракце студэнт БДУ Кавалёў:

— Я бачыў многія джазавыя калектывы. Але «Лайн» — гэта, відаць, самы маладзёжны ансамбль, які я калі-небудзь сустракаў. Прычым маладзёжны не столькі па ўзросце, колькі па духу, па манеры.

Горача прымаюць гледачы выступленні Міналя Шмелькіна, Гарольда Пірхалава, Аруццона Акапяна. Але асацы, якімі сустрацілі слухачы Клаўдзію Іванаву Шульжэнку, у гэты вечар былі як ніколі дружымі. Яна даўно ўжо стала нашай добрай субсудэнткай, чалавечкам, які сардэчна і цэпа — несіяны — гаворыць з намі пра запавятыя падзеі, пра памяць сэрца, дзе заўсёды не гасне вадзіц тых, Вялікай Айчыннай, гадоў.

Мы звярнуліся да аднаго са слухачоў з банальным пытаннем:

— За што вам падабаецца гэта антракце?

Ці ж вы ведаеце самі, што яна з тых, хто не можа не падабацца! — сказаў пасля Мінскага агляда А. Рагомыскі. — «Шульжэнка» — гэта ж цэлая эпоха ў эстрадным мастацтве. Яна падабаецца нам не таму, што «модная», з ёй нібы дзеліцца нечым перажытым і абдуманым.

Маршруты фестывалю, узяўшы разгон у філарманічнай зале ў Мінску, пашыраюцца на ўсю рэспубліку.

За тры фестывальныя дні адбылося каля трыццаці канцэртаў у розных гарадах рэспублікі. Іх паглядзела больш як 20 тысяч чалавек.

З вялікай радасцю 21 жніўня мінчане сустраціліся ў Клаўдзію Шульжэнка, якая выступіла ў канцэртнай зале філармоніі з сольным канцэртам.

Працоўныя Гомеля прымаюць Магдаўну Іванаву і аркестр «Букурыя»; перад жыхарамі Віцебска выступала эстрадная група талдыжскіх артыстаў.

Махмуд Эсамбаев з вялікім поспехам даў некалькі канцэртаў у Брэсце, а эстонскі ансамбль «Лайн» выступіў перад бабруйчанамі. Перад аматарамі эстрады ў Слуцку з поспехам выступіў майстар арыгінальнага жанру Аруццон Акапяна, а рыжскія эстрады аркестр быў цэпа прыняты ў Гродна.

Усё больш і больш беларускіх гледачоў знаёміцца з майстэрствам лепшых артыстаў савецкай эстрады. Фестываль зорак і сузор'яў працягваецца.

Б. ГЕРСТАН.

## ПЕРАМОЖЦЫ СПАБОРНІЦТВА

Камітэт па друку пры Савета Міністраў ССРС і ЦК прафсаюзаў работнікаў культуры і спарбортнага прафсаюзаў папярэдніцтва і кніжніцтва гандлю за другі квартал 1968 г.

Пераможцамі ў спарбортнае прызнае Гомельскай фабрыка «Палесдруку» (дырэктар К. Найкун), Хойніцкай раённай друкарні (дырэктар М. Муравейнік) і Мінскай аблігацыйнага (дырэктар А. Давыдаў). Гэтыя калектывы ўручылі пераможцам Чырвоны сцяг Камітэта па друку пры Савета Міністраў ССРС і ЦК прафсаюзаў работнікаў культуры і пераможца грашовая прэмія.

Спаборнічаючы за датэрміновае выкананне п'яцігодняга плана, за дастойную сустрачку 100-годдзя дзятнага нараджэння У. І. Леніна і 50-гадовага юбілею рэспублікі, калектывы прафсаюзаў работнікаў культуры і спарбортнага прафсаюзаў папярэдніцтва і кніжніцтва гандлю за другі квартал на 100% працэнта. Работнікі мінскага гандлю план рознічнага тавараабароту выканалі на 110,3 працэнта, у тым ліку план падабачку кніжніцкага гандлю — на 107,6 працэнта.

Асабліва добрых вынікаў у спарбортнае дасягнулі калектывы Гомельскай фабрыка «Палесдруку», Маладзечанскай друкарні «Перамога», Магілёўскай абласной, Слонімскай і Лідскай гарадскіх друкарняў, калектывы магазінаў № 11 (Мінск) і № 1 (Брэст) і Мінскага аблігацыйнага.

Дзяржаўны камітэт Савета Міністраў ССРС па друку і прэсы ўручыў пераможцам Чырвоны сцяг і першую грашовую прэмію калектыву Маладзечанскай друкарні «Перамога» (дырэктар Н. Кручанка, сарытар партыйнай арганізацыі І. Петрачыч, старшыня фабрыка 2. Васільев) і Слонімскай гарадской друкарні (дырэктар В. Філіпаў, сарытар партыйнай арганізацыі А. Герасімавіч, старшыня фабрыка Н. Рабцавіч).

Другой грашовай прэміяй адзначана работа калектываў Магілёўскай абласной друкарні і Мінскага кніжніцкага магазіна № 11. Трэці калектывы Лідскай гарадской друкарні і Брэсцкага кніжніцкага магазіна № 1.

Адзначана добрай работай калектываў Мінскага папярэдніцтва камбіната імя Якуба Коласа, Гродзенскай фабрыка аркестрага друкарня, калектывы магазінаў № 11 (Мінск) і № 5 (Брэст) і Магілёўскага абласнога бібліятэкара.

У Гродна захваўся дом, у якім жыў і працаваў калектыў вельскага пісьменніка Эліза Ажэшкі. Цяпер тут размяшчаецца аддзел замежнай літаратуры абласной бібліятэкі. Супольнасці вельскага папулярызацыі патрэбны выданні і прыбытоўны ў наважны парадок кніжны фонд. Бібліятэкарам ахвотна памятаюць ініцыятыўны паддзялінага Інстытута і школ горада, работнікі гісторыка-краязнаўчага музея.

Напаміну ў адзінце было 800 кніг, а зараз іх ужо чатыры тысячы экзэмпляраў. Многа літаратуры на польскай мове. Асобная пацвердзіў пераможцаў у Гродна ў Беластоцкай. Работнікі аддзела сістэматызацыі навіны фонд склаў каталог.

Нядаўна аддзел замежнай літаратуры атрымаў з Польскай Народнай Рэспублікі пасмынку. Калі яе распакавалі, то знайшлі там поўны збор твораў Эліза Ажэшкі — 44 тамы. Дарэчы, прадзікаваў з Варшавы прасяла Аляксандра і Стэфан Бергмана, былыя члены КПСР. Бібліятэка папоўнілася кнігамі пісьменніка, якіх у Гродна не было. Гэта — «Дзвінкі Вашыла», «Пан Граб» і іншыя.

З Польшчы ў адрас бібліятэкі прыйшоў яшчэ ролі калектыву выданняў пра Эліза Ажэшкі. З Варшавы, напрыклад, атрымана кніга Эдмунда Літоўскага «Эліза Ажэшкі», якую даслаў аўтар. Цікава, што ў гэтым перададніцтва ў Варшаву і Мінск прыйшлі і тэксты кніжкі, якая выйшла ў Варшаве і таксама прыслана ў бібліятэку.

200 кніг атрымана з Масквы ў Усеагульнай бібліятэцы замежнай літаратуры. Сярод іх — творы Шпенсіра, Дзікенса, Мапсана. Бальшая на англійскай і французскай мовах. Многа навінак замежнай літаратуры атрымаў аддзел з магазіна «Дружба».

Тыя ж кніжніцы, якія ўжо былі ў бібліятэцы, асабліва цікава, паказвае жыццё і побыт нашага маладзёга сучасніка.

Вось калі б нам патрапіла таякая намятка беларускага драматурга. — гаворыць Э. Яфімава, — мы з задалаваннем узялі б за яе пастаюнку. На жаль, нешта не відаць такіх п'ес.

Калі дзевятдзесяці гады пачынаўся ў Беларусі Дом культуры, прэзентацыя адбылася ў «Вібух», які актыві прывяўшы, 50-годдзю БССР. Вас сустрэлі тут маленькія зорні прарокаў тэатра, добрыя класічныя людзі, любячыя ў мастацтва.

Я. ДАНСКАЯ.

## КНІЖНІК, АЛЬБОМЫ, ПЛАКАТЫ, ПАШТОЎКІ

Выдавецтва «Беларусь» — да слаўных юбілеяў

Якія выданні рыхтуе выдавецтва «Беларусь» да 100-годдзя дзятнага нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна да 50-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі?

З такім пытаннем нарэшце адказаў выдавецтва «Літаратура і мастацтва» зваруецца да нашых галоўнага рэдактара выдавецтва У. Шахаўца.

Юбілейныя выданні, — сказаў Ільіч Шахаўца, — гэта не шмат і самых разнастайных. Гэта — кнігі, альбомы, плакаты, паштоўкі. Мы загадаў прадумаць план іх выданняў і працаем над ім гуртава.

Першы наперш, пра выданні, прысвечаны 100-годдзю дзятнага нараджэння правадзіць Траванік большасць іх, вядома, выйдзе ў свет у будучым годзе, напярэдадні юбілея, аднак сённяшні выданні чыст ужо сёння. Напрыклад, не забаве аглядацца на прылажках нігарана пазма Анатоля Вялюжыч «Вялікі» зборнік аповесцяў і аповесцяў Ільі Гурскага «На берагах Навы», беларуская народная казка «Леніна і праца», Гэта будзе папулярным прыгожым аформленым і багата ілюстраваным выданнем. Адна з юбілейных кніж — зборнік аповесцяў Н. Ходы пра Леніна «Самы чалавечы чалавек» ужо выйшаў ў свет.

З кніг, якія значацца ў выдавецтве, будзе выдана і першы раз у нас назву кнігі Уладзіміра Ільіча Леніна. Мы выдасем у святочным, сучасным аформленні шэраг важных зборнікаў на імя Ільіча Леніна. «Дзіцячая звароба «Леніны» ў навуку», «Вялікі пачыне», «Аб значэнні ваўнаўнага матэрыяла», «Задумкі савецкага моладзі» партыйнай арганізацыі і партыйнай літаратуры».

Імя Ільіча Леніна прысвечана Уладзіміру Ільічу Леніну гэты кніжнік дзіцячым і юнацтва правадзіць, яго разналічынны дзяснік, пра дзіцячы і юнацтва дзяснік, пра яго мудрыя заветы.

У наступным годзе выйдзе на свет біяграфічны нарыс пра У. І. Леніна, падрыхтаваны Інстытут марксізма-ленінізму пры ЦК КПСР. Калектывы праца супрацоўнікаў кафедр навуковага камунізму Беларускага політэхнічнага Інстытута «Вялікі Ільіч Леніна» і «Леніна і навуковае камунізму» ў перыяд падрыхтоўкі і правядзення Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі: брашура С. Саламаткі В. Коршука «Ільіч Леніна пераможцаў»; другое выданне кнігі «Пісьмы працоўнаму У. І. Леніну».

Цікавае аглядае выданне «Ільіч Леніна». У нашай рэспубліцы дзятнага заводаў і фабрык, калгасаў і саўгасаў, навуковых і культурных устаноў, кніжніц, кніжных магазінаў і працоўных. Пра гэтыя прадпрыемствы і установы, пра іх людзей і справы і расказае кніга.

Почуць з ёй хочацца назваць кнігу «Па Ільічу звярнуць кнігу». Ачым яна? У 1918—1924 гадах сціпых працоўных Беларусі пісалі Уладзіміру Ільічу пісьмы, у якіх выказвалі да яго гарачую любоў і глыбокую павагу, дзялілі сваімі планами і марамі, засмучэннямі і радасцямі. Аўтары імя Ільіча ў адрозненне ад іншых павявалі ў тых месцах, адкуль прыходзілі да Леніна пісьмы, сустракалі з тымі, хто пісаў іх, у пачатку 1920-х гадоў на нашадняку ленынскіх нарэшце аддаў. У выніку — нарадзілася кніга.

Выдасіць мы і імала мастацкіх кніж пра Уладзіміра Ільіча. У прыватнасці, будучы выпушчаны ў свет зборнік аповесцяў А. Комава «У Смольным», зборнік аповесцяў і аповесцяў пра дзіцячых і юнацтва Ільіча Ю. Махіла «Калі Ільіч Леніна ў Віцебск», кніжку аповесцяў пра Леніна С. Антонова «Старышы». У зборніку «У нашых сэрцах Ільіч», які адрасаваны дзецям, рэдактары лепшыя аповесцяў і аркестраў пра Ільіча, а ў зборніку «Славы Ільіча, партыі і савецкай» лепшыя песні і словы — лепшыя песні і словы беларускіх кампазітараў пра Леніна і партыю. У пачатку 1970 года муркуе выдасці зборнік пераможцаў у саўгасах і саўгасах Ільіча, у зборніку «Па прысвечаным Леніну» што народзіцца ў селітні і будучы юбілейных гадах, напярэдадні 50-годдзя дзятнага нараджэння Уладзіміра Ільіча.

Акрамя гэтага, да 100-годдзя дзятнага нараджэння Леніна выдавецтва

плануе выпусціць два плакаты работы беларускіх мастакоў.

50-годдзе роднай рэспублікі ўжо, як вядома, не за гарамі і ціпер у нас, выдавецтва работнікаў, час, трэба шыра прызнацца, даволі гарачы. Плян юбілейных выданняў багаты — некалькі дзяснік назву рознай друкаванай прадукцыі, а ў свет пакуць што выйшлі толькі некалькі. Прада, астатнія выданні знаходзяцца ў вытворчасці, на іх не сумняваемся, што да канца года, да дзятнага нараджэння Беларускай рэспублікі, будуць выданы.

Што, канкрэтна, рыхтуем мы да 50-годдзя БССР і КПБ? «Нарысы па гісторыі Камуністычнай партыі Беларусі» частка I (1883—1920 гг.), частка II (1920—1924 гг.) і частка III (1924—1929 гг.), таксама падрыхтаваны супрацоўнікамі Інстытута гісторыі партыі пры ЦК КПБ, ужо выйшаў ў свет.

Не забаве выйдзе за друку кнігі С. Пачыніна «Большавіцкая партыя ў Беларусі і барацьба за ўладу Саветаў у 1918 годзе», брашуры Ю. Смірнова «Слаўнае п'яцідзяснігоддзе ў вытворчасці, на іх не сумняваемся, што да канца года, да дзятнага нараджэння Беларускай рэспублікі, будуць выданы.

Што, канкрэтна, рыхтуем мы да 50-годдзя БССР і КПБ? «Нарысы па гісторыі Камуністычнай партыі Беларусі» частка I (1883—1920 гг.), частка II (1920—1924 гг.) і частка III (1924—1929 гг.), таксама падрыхтаваны супрацоўнікамі Інстытута гісторыі партыі пры ЦК КПБ, ужо выйшаў ў свет.

Не забаве выйдзе за друку кнігі С. Пачыніна «Большавіцкая партыя ў Беларусі і барацьба за ўладу Саветаў у 1918 годзе», брашуры Ю. Смірнова «Слаўнае п'яцідзяснігоддзе ў вытворчасці, на іх не сумняваемся, што да канца года, да дзятнага нараджэння Беларускай рэспублікі, будуць выданы.

Што, канкрэтна, рыхтуем мы да 50-годдзя БССР і КПБ? «Нарысы па гісторыі Камуністычнай партыі Беларусі» частка I (1883—1920 гг.), частка II (1920—1924 гг.) і частка III (1924—1929 гг.), таксама падрыхтаваны супрацоўнікамі Інстытута гісторыі партыі пры ЦК КПБ, ужо выйшаў ў свет.

Не забаве выйдзе за друку кнігі С. Пачыніна «Большавіцкая партыя ў Беларусі і барацьба за ўладу Саветаў у 1918 годзе», брашуры Ю. Смірнова «Слаўнае п'яцідзяснігоддзе ў вытворчасці, на іх не сумняваемся, што да канца года, да дзятнага нараджэння Беларускай рэспублікі, будуць выданы.

Што, канкрэтна, рыхтуем мы да 50-годдзя БССР і КПБ? «Нарысы па гісторыі Камуністычнай партыі Беларусі» частка I (1883—1920 гг.), частка II (1920—1924 гг.) і частка III (1924—1929 гг.), таксама падрыхтаваны супрацоўнікамі Інстытута гісторыі партыі пры ЦК КПБ, ужо выйшаў ў свет.

Не забаве выйдзе за друку кнігі С. Пачыніна «Большавіцкая партыя ў Беларусі і барацьба за ўладу Саветаў у 1918 годзе», брашуры Ю. Смірнова «Слаўнае п'яцідзяснігоддзе ў вытворчасці, на іх не сумняваемся, што да канца года, да дзятнага нараджэння Беларускай рэспублікі, будуць выданы.

## У ЖЛОБІНЕ з поезда выйшла многа людзей. Сустрэчы, адбылі, поціркы, адбылі, поціркы...

нават здалося, што нехта спрачаецца. Асіярожна адчыніла дзверы ў глядзельную залу. У залы пуця. Толькі на сцене цэпа святло — ішла рэпетыцыя.

Значыць, мая спадарожніца памылялася. Артысты аказаліся, працуюць і ў выхадны дні. Ішла рэпетыцыя шостай карціны драмы «Выбух» М. Алтухова і М. Гарулёва, Сягоня не ўжо некалькі разоў паўтаралі: то зявуча-немка выглядала на сцене інейнай лагоднай, то цётка Даша — здраціна, нічэмная душа якой выклікае агду і абуронне, была непалоная на сябе. Артысты стаміліся. Рэжысёр Эла Яфімава добра разумее іх. На рэпетыцыю яны прышлі пасля работы, а тут яшчэ столькі часу патрацілі на гэтую сцэну...

— Ну, што ж, — гаворыць, — ляска на рэпетыцыю — лёгка на сцене. Давайце шчыра разок паўторым. Пачнем з мізансцэны: уваходзіць цётка Даша...

Драма «Выбух» апавада пра падзеі, што адбыліся ўлетку і ўвосень 1941 года, пра мужную барацьбу савецкіх патрыотаў з гітлераўскімі акупантамі. Самадзейны калектыў стаяў ужо некалькі разоў на гэтай тэме. Але новая сустрэча з паўдзямі Вялікай Айчыннай узяла перад тэатрам новы творчыя праблемы.

Правільна асэнсаванне падзеі тых дзён памагаюць ветэраны сцэны — машыніст паравоза дэпо М. Кудрашоў, дырэктар Дома культуры Я. Закрэўскі, загадчыца дзіцячага саду Я. Кайкова, дырэктар фабрыкі

мастацкай інжынерства Л. Ліпкоўскі і іншыя.

Цікавы творчыя і жыццёвыя біяграфіі гэтых людзей, сапраўднаму ўлюбёных у мастацтва, тэатр.